

Predeal in druge važne postojanke zavzete.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d t o r k a.

K.-B. Dunaj, 24. oktobra. Uradno se danes razglaša:

V zhodno bojišče. Fronta nadvojvode Karla. Avstro-ogrške in nemške čete vzele so včeraj po ljutih bojih kraj Predeal in so vjele 600 Rumunov. Južno od prelaza Roter Turm bil je v zadnjih dneh močni rumunski odpor zlomljen.

Italijansko bojišče. Ob pri-morski fronti traja italijanski ogenj iz topov in min naprej; zlasti na kraški visoki planoti se vršijo mestoma luti artiljerijski in minski boji. Naši letalci obmetali so veliko trénko taborišče pri Savogna uspešno z bombami.

J u ž n o - v zhodno bojišče. Ob Vojusu nobeni dogodki.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Plen zmage pri Constanzi.

6700 vjetih, 12 topov, 52 strojnih pušk.

Nemško uradno poročilo odtorka.

K.-B. Berlin, 24. oktobra (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Kakor 22. bil je tudi 23. oktober dan največjega razvilitka sil. Da bi za vsako ceno predeli, nadaljevali so Anglezi in Francozi svoje, z močnimi silami peljane napade. Doživeli so vkljub svoji vporabi množic severno od Somme težki kravavi poraz. Glasom poročila od fronte ležijo zlasti zapadno od Le Transloya cele vrste mrtvih druga na drugi. Zadržanje naših čet je vzvišeno nad vsako hvalo. — Južno od Somme se pripravljeni francoski sunek v oddelku Ablaincourt-Chaulnes v našem uničevalnem ognju ni mogel razviti. — Armada prestolonašlednika. Svoje napade ob Sommi hotel je nasprotnik z napadi pri Verdunu podpirati. Naše postojanke na vzhodnem bregu Maase ležajo so pod krepkim artiljerijskim ognjem. Sovražna infanterija bila je po močnem artiljerijskem učinku v svojih jarkih držana. Napadalni poskusi so s tem preprečeni.

V zhodno bojišče. Od morja do gozdnih Karpat nobeni večji dogodki. — Fronta nadvojvode Karla. Južno od Kronstadta bil je včeraj od nemških in avstro-

Pomorski junak.

Prinašamo sliko nemškega poveljnika podmorskega čolna „U 35“ kapitan-lajtnanta Lo-tarja v. Arnould de la Periere, ki je bil pred kratkim od nemškega cesarja odlikovan z

Kapitan-lajtnant v. Arnould de la Periere

isjim redom „pour le mérite.“ Ta mladi je s svojim podmorskим čolnom in ju-moštrom v komaj % leta potopil 126 ladij s skupno težo čez 27.000 ton. ednost uničenih sovražnih ladij 150 milijonov mark.

ogrskih čet po ljutih bojih Predeal zavzet. Vjeli smo 600 mož. Na južnem izhodu prelaza Roter Turm bil je v zadnjih dneh močni rumunski odpor zlomljen.

Balkansko bojišče. Armada pl. Mackensen. V ojstrem zasledovanju pred desnim armadnim krilom v razpuščenju umikajočega se nasprotnika dosegla je zvezna kavaljerija pokrajino od Caranura da. Po ljutem boju smo zavzeli Medgidio in Rasovo. — Skupni plen vstevši dne 21. oktobra poročanega znaša 75 oficirjev, 6693 mož, eno zastavo, 52 strojnih pušk, 12 topov, 1 minski metalec. Krvave izgube Rumunov in njuno pripeljanih ruskih ojačanj so težke. — Trdnjava Bukarešta je bila zopet z bombaridom obmetana. — Makedonska fronta. Nič novega.

Prvi generalkvartirmoyster Ludendorff.

Prodiranje proti Rumunom in Rusom.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d s r e d e .

K.-B. Dunaj, 25. oktobra. Uradno se danes razglaša:

V zhodno bojišče. Armada nadvojvode Karla. Avstro-ogrške in nemške čete odvzele so nasprotniku Vulkan-prelaz. — Severno od Kampolunga boreče se zvezne bojne sile pridobile so istotako na prostoru. Na ogrski vzhodni meji se naprej bori. Szekleški infanterijski regiment št. 82 vzel je v gorovju Bereczk po ljutem ročnem boju neko močno utrjeno postojanko ob meji. Posadka je bila vjeta in uničena. Nikdo ni zamogel zbežati. — V „kotu treh dežel“ odbile so naše čete v svojih novih postojankah ruske napade. Neko krajevno vsiljenje sovražnika se je takoj izboljšalo. — Fronta princa Leopolda a bavarskega. Razven uspešnih bojev prednjih straž južno od Zborowa pri avstro-ogrških četah ničesar pomembnega.

Italijansko bojišče. Severni del kraške visoke planote stal je pod ognjem min in artiljerije.

J u ž n o - v zhodno bojišče. V Albaniji nič novega.

Namestnik generalštabnega šefa pl. Höfer, fml.

Cernavoda v Dobrudži zavzeta. — Velevažni uspeh.

Nemško uradno poročilo odsrede.

K.-B. Berlin, 25. oktobra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonašlednika Rupprechta. Vsled deževnega vremena je včeraj bojevno delovanje v pokrajini Somme in opešalo. Artiljerijski ogenj se povisuje le časovno. V večernih urah so se sovražni delni napadi na črti Les Boenfau Raucourt pred našimi obrambami z izgubami in brezuspešno razbili. — Armada nemškega prestolonašlednika. Na severovzhodni fronti ob Verdunu je neki francoski napad do gorečega fortu Douaumont na ozemlju pridobil.

V zhodno bojišče. Armada princa Leopolda a bavarskega. Neki plinski napad Rusov ob Szari se je izjalovil. Istotako je ostal neki napad russkih bataljonov pri Goiu Ostrowu severno-zapadno od Lucka brez vsacega uspeha. — Fronta nadvojvode Karla. V gozdih Karpatih ostale so pri bojih manjšega obsega pridobljene visočinske postojanke v naši roki.

Bojišče v Siebenbürgenu. Na vzhodni fronti Siebenbürske se pri krajevnih bojih položaj ni spremenil. Severno od Kampolunga smo z našimi napadi napredovali. V naskoku vzel je Vulkan-prelaz z nemškimi in avstro-ogrškimi četami.

Balkansko bojišče. Armada pl. Mackensen. Zasledovanje gre po načrtu naprej. Cernavoda bila je danes zjutra zavzeta. Posameznosti še niso znane. S tem je v Dobrudži nastopivši ruski armadi njen zadnja že-

lezniška zveza odvzeta in je dosežen posebno važni uspeh. — Makedonska fronta. Mir

Prvi generalkvartirmoyster Ludendorff.

Izpred sodišča.

Obojeni vojni lifieranti.

Klausenburg, 20. oktobra. Tukšno državno pravdništvo dvignilo je prikržnarjem Jakobu Wartenberg, Adolfu Wartenberg in Izaku Lazar obtožen, da so dobavljali armadi iz slabih ovčjih žuhov narejene usnjate telovinje. Sodnija je obožila obtoženje vsakega na 6 mesecov ječe, oziroma 3 meseca zapora. Na kraljevsko vloženi priziv bil je zavrnjen.

Železniške tativine.

Maribor, 21. oktobra. 34-letni Franc Horvat, pomožni delavec južne železnice v Studencih pri Mariboru, bil je iz lasti železnice pokraju več vagonskih predmetov v skupni vrednosti 172 kron. Njegova žena je seveda vedela, da so ti predmeti last železnice. Ignac Horvat bil je na 4 meseca, njegova žena pa na en mesec ječe obsojen. Seveda je prišel obojenec ob službo.

Politični proces v Bolgariji.

K.-B. Sofia, 21. oktobra. Proces podkupljenja bivšega ministra Ghena dieva in tovarišev, ki se je dne 6. septembra pred vojno sodnijo pričel, bil je danes dokončan. Ghena diev bil je zaradi veleizdajstva na 10 let, vsi drugi soobtoženi bivši člani sobranje ter oni obtoženci, ki niso bili trgovci po poklicu, bili so na 8 let prisilnega dela obsojeni. Obtoženi trgovci so bili oproščeni. Ghena diev je medtem na zatruljenju krv težko obolel, ki je nastopila po operaciji nekega karbunkla.

O izdelovanju olja in grozdih peček in bučnih jedere

poroča gospod ravnatelj Zweifler v letnem poročilu deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru za šolsko leto 1914/1915 sledče :

1. Uporaba grozdih peček.

Centrala za olje in mast na Dunaju je dala na razpolago na prošnjo mariborske podružnice c. k. kmetijske družbe 3000 kil grozdih peček za izdelovanje namiznega olja in jih dala v dobro urejen mlini za izdelovanje olja v bližini Maribora. Sadje- in vinorejska šola je tudi vposlala v mlini 350 kg lastnih, dobro očiščenih in posušenih peček grozda ter poroča na podlagi dobrijih izkušenj :

Dan za devetnove dobljene tropine je pustil delavec skozi mrežo, da se sprijete kepe tropin razdrobijo in pecili odstranijo. Nato se tropine razgrnejo v tanki plasti na zračnem prostoru in večkrat obražajo, da se jih ne loti plesen. Že med stiskanjem in zlasti po prešanju se spustijo medtem že prezračene tropine skozi pet milimetrov gosto sito, da odstranimo od peček luščine (koko) jagod in morebiti še zaostale pecje. Pečke so se posušile v sušilnicu za sadje in konečno očistile na vitem mlinu; prah, lahke, nezrele pečke in luščine so se skoraj dale popolnoma odstraniti. Tako pripravljene pečke so se dale nato v mlini.

Predstojčesa dela vzamejo dosti časa; otežkujejo in podražijo izdelovanje olja.

Iz 350 kg pečk se je dobil 18 litrov olja in 290 kilogramov pogacha ali prga. Mlinar je zahteval za delo 28 K, kar je veliko, kajti stroški znašajo potem takem 8 K za 100 kil peček ali 1 K 55 v za vsak liter olja. Dobilo se je iz peček le pet odstotkov olja, kar je tako malo. Z ekstracijskim postopanjem se množina olja da približno podvajati, toda to je treba posebnih naprav, ki se ne bi izplačale za izdelovanje olja v malem. Tudi še ni rešeno vprašanje, ali bi ne zgubilo tako dobljeno olje na svoji dobroti.

Pogače vsebujejo glasom preskušnje, katero je izvedel na tukajšnjem deželnem kmetijsko-kemičnem preskuševališču ing. kem. Czack :

vode	.....	14.98 odstotkov
surovega vlakna	.....	43.77
protein	.....	9.85
tolšce	.....	6.91
duška prostih eks. snovij	19.94	"
rudinskih snovij (pepela)	4.55	"

Po Konigu 535 krmkih enot.

Olje ima rujevozeleno barvo in je toraj glede barve in okusa slično bučnemu olju, toda na vsak način zatoča gede dobre za njim. Prge so temorjuvate in se dajo v mlini za drobljenje zrnja kaj lahko razdrobit.